

ДОКЛАД

за оценка степента на въздействие на инвестиционно предложение:

„Разширение и реконструкция на птицеферма за отглеждане на кокошки – носачки (понастоящем 39 950 бр. места) с нови 60 050 бр. места“

УПИ 20.36 – птицеферма /стар УПИ 20.33 и поземлен имот №73122.20.7/, местност „Селската кория“, землището на с. Трилистник, общ. Марица, обл. Пловдив

върху предмета и целите на опазване на Защитена Зона “Трилистник” (BG 0000289)

Съдържание

1. Анотация.....	3
2. Описание на характеристиките на други планове, програми и проекти, съществуващи и/или в процес на разработване и одобряване, които могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитената зона	9
3. Описание на елементите на инвестиционното предложение, което самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху защитената зона или нейните елементи.....	12
4. Описание на защитената зона, местообитанията, видовете и целите на опазването им и тяхното отразяване (отчитане) при изготвянето на инвестиционното предложение.....	17
5. Описание и анализ на вероятността и степента на въздействие на елементите на Инвестиционното предложение за върху предмета и целите на опазване на защитената зона	21
а) Описание и анализ на въздействието на Инвестиционното предложение върху типове природни местообитания и видовете, предмете на опазване в защитената зона.....	21
б) Описание и анализ на въздействието на Инвестиционното предложение върху целостта на защитената зона с оглед на нейната структура, функции и природозащитни цели, както по време на реализацията, така и при експлоатацията на инвестиционното предложение.....	27
6. Предложения за смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от реализацията на инвестиционното предложение върху защитената зона и определяне на степента им на въздействие върху предмета на опазване на защитените зони в резултат на прилагането на предложените смекчаващи мерки	30
7. Разглеждане на алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху защитената зона, включително нулева алтернатива.....	31
8. Картен материал с местоположението на всички елементи на инвестиционното предложение спрямо защитената зона и нейните елементи	35
9. Заключение за вида и степента на отрицателно въздействие	35
10. Наличие на обстоятелства по чл. 33 ЗБР, включително доказателства за това, и предложение за конкретни компенсиращи мерки по чл. 34 ЗБР - когато заключението по т. 9 е, че предметът на опазване на съответната защитена зона ще бъде значително увреден от реализирането и експлоатацията на инвестиционното предложение и че не е налице друго алтернативно решение.....	38
11. Информация за използваните методи на изследване включително времетраене и период на полеви проучвания, методи за прогноза и оценка на въздействието, източници на информация, трудности при събиране на необходимата информация.....	38
12.Опис на документите по чл. 9, ал. 2 и 3.....	40

1. Анотация

- **Информация за контакт с възложителя**

„ВЕЛДИ-1” ООД, гр. Пловдив
ЕИК 115781794,
Седалище и адрес на управление:
гр. Пловдив, ул. „Пере Тошев” № 11
Управител Иван Василев Караилански

- **Местоположение на инвестиционното предложение**

Площадката е разположена в УПИ 20.36 – птицеферма /стар УПИ 20.33 (ПИ 73122.20.33) и поземлен имот №73122.20.7/, с обща площ 16,693 дка, в местност „Селската кория“, землището на с. Трилистник, община Марица, област Пловдив. Съществуващата, действаща към момента птицеферма е разположена в ПИ 73122.20.33, с площ 11,598 дка и начин на трайно ползване „за животновъдна ферма” Разширението ще се извърши в ПИ 73122.20.7, с площ 5,403 дка, начин на трайно ползване „нива”.

Със Заповед № РД-09-208 от 23.02.2015 г. на Кмета на Община Марица се одобрява проект за изменение на ПУП-ПРЗ, съгласно който от УПИ 20.33 – птицеферма за подово отглеждане на кокошки носачки и ПИ 73122.20.7 – нива по КК на село Трилистник, се образува УПИ 20.36 – птицеферма, местност „Селската кория“, с. Трилистник, община Марица, област Пловдив.

Към настоящия момент имот № 73122.20.7, с площ 5,403 дка, в който ще се разшири площадката на съществуващата птицеферма е определен в кадастралната карта с трайно предназначение на територията „земеделска” и начин на трайно ползване „нива”. Същият е собственост на възложителя.

- **Описание на инвестиционното предложение**

Инвестиционното предложение /ИП/ предвижда „Разширение и реконструкция на птицеферма за отглеждане на кокошки – носачки (понастоящем 39 950 бр. места) с нови 60 050 бр. места“ с инсталация за интензивно отглеждане на птици по волиерен метод.

Към момента инсталацията е разрешена за експлоатация с Удостоверение за регистрация на животновъден обект №937/26.10.2012г., издадено от Областна дирекция по безопасност на храните – Пловдив и Удостоверение за регистрация на животновъден обект №1272/12.09.2013г., издадено от Областна дирекция по безопасност на храните – Пловдив.

След получаване на Решение по ОВОС, „ВЕЛДИ -1“ ООД ще подаде заявление за издаване на Комплексно разрешително /КР/, съгласно чл. 117, ал. 1 от Закон за опазване на околната среда /обн. ДВ бр. 91 от 25.09.2002, посл. изм. и доп. бр. 98 от 28.11.2014г./.

Разширението, реконструкцията и модернизиранието на действащата инсталация предвижда:

1. Модернизиранието на технологията за отглеждане на кокошки – носачки, от подово към волиерно отглеждане;
2. Увеличаване броя на халетата и увеличаване на капацитета на съществуващите, чрез модернизация – от 39 950 на 100 000 бр. места за кокошки – носачки;
3. Увеличаване на броя яйца от 5 561 117 на 31 000 000 бр. годишно;
4. Подмяна на абонатните силози /монтирани към съответните халета/, с нови;
5. Модернизация на сортировъчното отделение;
6. Подмяна на съществуващия фуражен цех – изграждане на нова фуражна кухня в УПИ 20.36 /стар поземлен имот №73122.20.7/;
7. Изграждане на ново хале за отглеждане на кокошки – носачки с капацитет 24 000 бр. места, в УПИ 20.36 /стар поземлен имот №73122.20.7/;
8. Изграждане на ново силозно стопанство;
9. Изграждане на трафопост.

Таблица 1. Предстоящи промени, предмет на ИП

№	Птицеферма за кокошки – носачки /параметър/	Преди разширението	След разширението
1.	Площ в декари	11,598	16,693
2.	Брой халета	4	5
3.	Капацитет – брой места	39 950	100 000

Инвестиционното предложение предвижда разширение и реконструкция на съществуваща и действаща птицеферма.

Цялата площадка е бетонирана, оградена, с осигурено денонощно видеонаблюдение.

На територията на площадката има изградени:

- Необходимата за дейността, пътна инфраструктура;
- Административна сграда;
- 4 броя халета, от които:
  - 3 броя за отглеждане на кокошки – носачки;
  - 1 брой за отглеждане на подрастващи кокошки;
- Фуражен цех /фуражна кухня/;
- 4 броя силози, с капацитети:
  - за хале № 1 – 2 тона;
  - за хале № 2 – 2 тона;
  - за хале № 3 – 3,5 тона;
  - за хале № 4 – 3,5 тона.
- Склад за готова продукция /яйца/;
- Сортировъчно отделение;
- Вана за дезинфекция на МПС, разположена на входа на имота.

На територията на площадката се предвижда ново строителство, което се свежда до:

- Изграждане на ново хале за отглеждане на кокошки – носачки, с капацитет 24 000 бр. места, в УПИ 20.36 /стар поземлен имот № 73122.20.7/;
- Изграждане на трафопост, в УПИ 20.36 /стар поземлен имот № 73122.20.7/, с мощност 250 kW;
- Изграждане на авторазтоварище;
- Изграждане на склад за зърно /силосно стопанство/, в УПИ 20.36 /стар поземлен имот №73122.20.7/, с капацитет:
  - 4 броя силози – 2000 тона /за зърно/;
  - 2 броя силози – 200 тона /за слънчогледов и/или соев шрот/;
  - 1 брой силос – 130 тона /за влажно зърно/;
  - 4 броя /абонатни/ силози – 50 тона /за дневни нужди на фуражния цех/.
- Изграждане на фуражен цех /фуражна кухня/, с 4 броя силози за

съхранение на готов фураж, с капацитет 19 тона всеки.

Реконструкцията и модернизацията ще се извърши на 2 етапа, които включват:

Етап I:

- Демонтаж на съществуващото оборудване, за подово отглеждане на кокошки – носачки и монтаж на ново – волиерна система за отглеждане на кокошки – носачки в хале №1 и хале №2;
- Демонтаж на съществуващото оборудване, за подово отглеждане на подрастващи и монтаж на ново – волиерна система за отглеждане на кокошки – носачки в хале №4;
- Подмяна на 3, от съществуващите 4 броя силози за фураж, инсталирани към съответните халета, с капацитети преди и след промяната:

Хале №	Капацитет преди ИП [тон]	Капацитет след ИП [тон]
1	2	7
2	2	7
4	3,5	7

- Монтиране на нова автоматична линия за сортиране и опаковане на яйца с максимален капацитет 30 000 бр. яйца/час;
- Демонтиране на газовото стопанство, служещо за отопление на подрастващите кокошки;

Етап II:

- Подмяна на съществуващото оборудване, за подово отглеждане на кокошки – носачки и монтаж на ново – волиерна система за отглеждане на кокошки – носачки в хале №3;
- Демонтаж на съществуващ силоз за фураж, инсталиран на хале № 3, с капацитет 3,5 тона и монтиране на нов силоз за фураж, с капацитет 7 тона;
- Изграждане на склад за зърно /силозно стопанство/, в УПИ 20.36 /стар поземлен имот № 73122.20.7/, с капацитет:
  - 4 броя силози – 2000 тона /за зърно/;
  - 2 броя силози – 200 тона /за слънчогледов и/или соев шрот/;
  - 1 брой силоз – 130 тона /за влажно зърно/;
  - 4 броя /абонатни/ силози – 50 тона /за дневни нужди на фуражния

цех/.

- Изграждане на фуражен цех /фуражна кухня/, с 4 броя силози за съхранение на готов фураж, с капацитет 19 тона всеки.
- Изграждане на ново хале за отглеждане на кокошки – носачки, с капацитет 24 000 брой места, в УПИ 20.36 /стар поземлен имот № 73122.20.7/;
- Изграждане на трафопост в УПИ 20.36 /стар поземлен имот № 73122.20.7/, с капацитет 250 kW.

Електрозахранването ще се осъществява, чрез съществуваща електропреносна мрежа на „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД, съгласно договор за снабдяване с електрическа енергия № 110666 от 30.05.2006г. На площадката има монтиран дизел агрегат с капацитет 60 kW, с автоматично включване на цялата мощност, което гарантира независимо захранване при аварии.

Водоснабдяването за водопой на кокошки, хигиенни нужди и други цели се осъществява, чрез сондаж тип „Тръбен кладенец“, намиращ се в ПИ 20.8, местност „Селската кория“, землище на с. Трилистник, община Марица, област Пловдив, съгласно Решение № РР-2283/05.05.2015г., за изменение и продължаване срока на действие на разрешително № 300043/20.08.2003г., продължено с решение № РР-754/20.08.2009г., за водовземане от подземни води, издадени от Директора на БДИБР. Водата за питейно – битови нужди ще е бутилирана.

Отпадъчните води се събират в изградената водоплътна изгребна яма, с капацитет 25 м³.

Възложителят не извършва дейности по наторяване на земеделски площи. Торовата маса ще се предава за наторяване на земеделски площи и/или производство на енергия от биомаса, след сключване на съответните писмени договори със земеделски производители и/или фирми, притежаващи инсталации и мощности за производство на енергия от биомаса.

За осъществяване на инвестиционното предложение ще се използва съществуващата пътна инфраструктура, без нужда от промяна и без необходимост от изграждане на нова.

Всички дейности по реализацията и последващата експлоатация на инвестиционното предложение, ще се извършат пряко на горе цитирания имот, без да са необходими допълнителни площи и без да се засягат други, прилежащи територии. ИП засяга площадката на действащ животновъден обект за производство на храни.

Максималните стойности на гореизложените параметри, отговарят на правилата и нормативите за отделните видове устройствени зони, които са

регламентирани в плана за регулация и застрояване, и съответстват на чл. 28 (2) и (5) от Наредба № 7 към ЗУТ.

Основните процеси, свързани с реализирането на дейността, обхващат три основни етапа – проектиране, строителство и експлоатация.

Строителните дейности, свързани с реализацията на инвестиционното предложение, ще бъдат: сградно строителство със сградни ВиК и ел. инсталации, площадкови и външни ВиК и ел. мрежи. Предвижда се изпълнението на стандартни за такъв тип строителство дейности – изкопни, кофражни, армировъчни, бетонови и монтажни. Нарушените площи по време на строителството ще бъдат възстановени.

Имотите, в които ще се реализира инвестиционното предложение не попадат в границите на защитени територии, съгласно Закона за защитените територии.

Част от ПИ 73122.20.33, в който се намира съществуващата птицеферма и част от поземлен имот №73122.20.7, в който се предвижда се разшири площадката на птицефермата попадат в границите на защитена зона “Трилистник” (BG 0000289), част от Националната екологична мрежа. Частта от двата имота попадаща в границите на защитената зона е приблизително 420 кв.м.

Защитената зона е включена в списъка от защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, приет с Решение на МС №122/07.03.2007 г.

До момента на изготвяне на доклада, защитената зона не е обявена със Заповед на Министъра на околната среда и водите.

Оценката на съвместимостта на инвестиционното предложение „Разширение и реконструкция на птицеферма за отглеждане на кокошки – носачки (понастоящем 39 950 бр. места) с нови 60 050 бр. места“ в УПИ 20.36 – птицеферма /стар УПИ 20.33 и поземлен имот №73122.20.7/, местност „Селската кория“, землището на с. Трилистник, общ. Марица, обл. Пловдив е изготвена на основание писмо изх. № ОВОС-249/02.04.2015 г. на Директора на РИОСВ – Пловдив и във връзка с изискванията на чл. 31 ал.1 от Закона за биологичното разнообразие и Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредба за ОС), приета с ПМС № 201 от 31.08.2007 г. и изискванията на Директиви 79/409/ЕЕС и 92/43/ЕЕС.

2. Описание на характеристиките и кумулативното въздействие на други планове, програми и проекти, съществуващи и/или в процес на разработване и одобряване, които могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитената зона

Съгласно получена информация от РИОСВ – Пловдив, в чиито териториален обхват попада Защитена зона „Трилистник“, инвестиционните предложения, планове, програми и проекти, които се предвиждат да се реализират в границите на защитената зона са следните:

Инвестиционно предложение	Землище	Имот №	Площ в дка
Складова база за промишлени стоки	с. Трилистник	006016	17,400
Складова база за промишлени стоки	с. Трилистник	006046	5,624
Складова база за промишлени стоки	с. Трилистник	006053	5,892
Строителство на производствени площи, включващи рязане, сглобяване на възли и ел. елементи и складови площи за ел. елементи	с. Трилистник	006066	4,976
Жилищно строителство на 4 бр. еднофамилни къщи	с. Трилистник	001070	4,000
Жилищно строителство на 4 бр. еднофамилни къщи	с. Трилистник	73122.1.25	9,099
Разширение на спортно-туристически комплекс, включващ изграждане на тенис –корт и плувен басейн	с. Трилистник	001025	9,100
Производствени и складови площи за сглобяване на ел. елементи с изграждане на път с дължина 800метра	с. Трилистник	006083 006100 006101 006102 006103	178,2

Изграждане на пречиствателна станция за битово-фекални води	с. Трилистник	016035	13,298
Крайпътен комплекс-бензиностанция, заведение за обществено хранене и ТИР паркинг	с. Трилистник	1.60, 1.61, 1.44	17,30
Крайпътен комплекс-бензиностанция, заведение за обществено хранене и ТИР паркинг	с. Трилистник	7.3,7.6,7.16, 7.17	33,198
Горско стопанска програма за собствени гори с обща площ 231,50 дка	с. Стряма	033008, 033012, 033016, 033018, 033020, 501004, 501079,	231,5
Горскостопанска програма на горите в имоти с кад. № 033004 и № 501023, землище на с. Стряма, общ. Раковски, собственост на Василка Атанасова Чолакова и Иван Атанасов Иванов	с. Стряма	033004 и 501023	26,149
Изграждане на ферма за отглеждане и клане на зайци	с. Трилистник	73122.18.5	4,400
Магазин и склад за промишлени стоки	с. Трилистник	73122.1.87	3,913

Общата площ на всички постъпили в границите на защитената зона 15 бр. инвестиционни предложения, планове, програми и проекти е 318,833 дка. От тях 257,649 дка са площи от две горскостопански програми, попадащи в границите на защитената зона, процедурани по реда на ЗБР и Наредбата по ОС. За тези площи не се предвижда промяна предназначението и начина на трайно ползване на земята, не са свързани със строителство, дейности и технологии водещи до загуба на площи от защитената зона и/или до унищожаване и увреждане на хабитати и видове, предмета на опазване в зоната. Следователно сумарният процент загуба на площи от защитена зона „Трилистник” в резултат на всички съществуващи и предстоящи за реализиране инвестиционни предложения, планове и програми на територията на РИОСВ – Пловдив, без площта на имотите, предмет на двете горскостопански програми е 61,184 дка, което представлява 0,99 % от общата площ на зоната.

Безспорен е факта, че с нарастване броя на инвестиционните предложения ще се увеличава и процентът на увредените площи в границите на зоната, което ще води и до загуба на природни местообитания и местообитания на животински видове. Очаква се общото въздействие на тази съвкупност от съществуващи обекти и реализация на нови инвестиционни предложения да се прояви в увеличаване на антропогенния натиск върху зоната, като цяло. Увеличаването на човешкото присъствие в защитената зона неминуемо води до безпокоене на дивите животни и до влошаване състоянието на природните местообитания. Но защитената зона не е строго защитена територия, в която да се изключват човешки дейности. Според Закона за биологичното разнообразие не съществуват забрани за дейности в защитените зони и в тях не се спира осъществяването на човешки дейности. Защитената зона не е обявена със заповед на МОСВ и за територията няма конкретни и строги забрани, касаещи спиране на строителството,

Част от категориите дейности оказват **пряко въздействие** върху екосистемите и видовете. Такива са текущата урбанизация (преди всичко застрояването), замърсяването на водите, лова и особено браконьерството. В зависимост от тяхната интензивност, те могат в различна степен да доведат до унищожаване или увреждане на хабитати, смъртност на индивиди и прогонване от техни местообитания. В конкретният случай, разглежданата територия – предмет на разширението – поземлен имот № 73122.20.7 пряко граничи със съществуващата и действаща птицеферма и е в близост до автомагистрала “Тракия” и село Трилистник. Освен това от площта на имота, само 250 кв.м. попадат в границите на периферната част на зоната. Това е дало възможност на видовете с по-висока екологична пластичност да се адаптират в някаква степен към човешкото присъствие, а стенобионтните видове да се оттеглят от района. По тази причина не се очаква да настъпи фрагментиране на местообитания на ключови за зоната видове, тъй като поради човешкото присъствие, тези видове не се срещат постоянно в района, в който ще се реализира инвестиционното намерение.

Друга част от дейностите имат по-скоро **косвен ефект** върху биоразнообразието. Такива са изграждането и експлоатацията на линейната инженерна инфраструктура, замърсяването на въздуха и терените с отпадъци, звуковото натоварване, прокарването на маршрути в природни територии и др. Изразяват се предимно в безпокойство на животните и нарастване на риска от възникване на инцидентни замърсявания и пожари. В този случай е важно да се отбележи, че стриктното спазване на нормативните изисквания на екологичното законодателство, особено по отношение на управлението на отпадъците, третирането на отпадните води и Закона за биологичното разнообразие, ще ограничи значително вероятните косвени отрицателни въздействия върху защитената зона.

3. Описание на елементите на Инвестиционното предложение, което самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху защитената зона или нейните елементи

Инвестиционното предложение /ИП/ предвижда „Разширение и реконструкция на птицеферма за отглеждане на кокошки – носачки (понастоящем 39 950 бр. места) с нови 60 050 бр. места“ с инсталация за интензивно отглеждане на птици по волиерен метод.

На територията на площадката ще се извърши ново строителство, което се свежда до:

- Изграждане на ново хале за отглеждане на кокошки – носачки, с капацитет 24 000 бр. места, в УПИ 20.36 /стар поземлен имот № 73122.20.7/;
- Изграждане на трафопост, в УПИ 20.36 /стар поземлен имот № 73122.20.7/, с мощност 250 kW;
- Изграждане на авторазтоварище;
- Изграждане на склад за зърно /силосно стопанство/, в УПИ 20.36 /стар поземлен имот №73122.20.7/, с капацитет:
  - 4 броя силози – 2000 тона /за зърно/;
  - 2 броя силози – 200 тона /за слънчогледов и/или соев шрот/;
  - 1 брой силос – 130 тона /за влажно зърно/;
  - 4 броя /абонатни/ силози – 50 тона /за дневни нужди на фуражния цех/.
- Изграждане на фуражен цех /фуражна кухня/, с 4 броя силози за съхранение на готов фураж, с капацитет 19 тона всеки.

Реконструкцията и модернизацията ще се извърши на 2 етапа, които включват:

Етап I:

- Демонтаж на съществуващото оборудване, за подово отглеждане на кокошки – носачки и монтаж на ново – волиерна система за отглеждане на кокошки – носачки в хале №1 и хале №2;
- Демонтаж на съществуващото оборудване, за подово отглеждане на подрастващи и монтаж на ново – волиерна система за отглеждане на кокошки – носачки в хале №4;
- Подмяна на 3, от съществуващите 4 броя силози за фураж, инсталирани

към съответните халета, с капацитети преди и след промяната:

- Монтиране на нова автоматична линия за сортиране и опаковане на яйца с максимален капацитет 30 000 бр. яйца/час;
- Демонтиране на газовото стопанство, служещо за отопление на подрастващите кокошки;

Етап II:

- Подмяна на съществуващото оборудване, за подово отглеждане на кокошки – носачки и монтаж на ново – волиерна система за отглеждане на кокошки – носачки в хале №3;
- Демонтаж на съществуващ силоз за фураж, инсталиран на хале № 3, с капацитет 3,5 тона и монтиране на нов силоз за фураж, с капацитет 7 тона;
- Изграждане на склад за зърно /силозно стопанство/, в УПИ 20.36 /стар поземлен имот № 73122.20.7/, с капацитет:
  - 4 броя силози – 2000 тона /за зърно/;
  - 2 броя силози – 200 тона /за слънчогледов и/или соев шрот/;
  - 1 брой силоз – 130 тона /за влажно зърно/;
  - 4 броя /абонатни/ силози – 50 тона /за дневни нужди на фуражния цех/.
- Изграждане на фуражен цех /фуражна кухня/, с 4 броя силози за съхранение на готов фураж, с капацитет 19 тона всеки.
- Изграждане на ново хале за отглеждане на кокошки – носачки, с капацитет 24 000 брой места, в УПИ 20.36 /стар поземлен имот № 73122.20.7/;
- Изграждане на трафопост в УПИ 20.36 /стар поземлен имот № 73122.20.7/, с капацитет 250 kW.

Електрозахранването ще се осъществява, чрез съществуваща електропреносна мрежа на „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД, съгласно договор за снабдяване с електрическа енергия № 110666 от 30.05.2006г. На площадката има монтиран дизел агрегат с капацитет 60 kW, с автоматично включване на цялата мощност, което гарантира независимо захранване при аварии.

Водоснабдяването за водопой на кокошки, хигиенни нужди и други цели се осъществява, чрез съществуващ сондаж тип „Тръбен кладенец“, намиращ се в ПИ 20.8, местност „Селската кория“, землище на с. Трилистник, община Марица, област Пловдив, съгласно Решение № РР-2283/05.05.2015г., за изменение и продължаване срока на действие на разрешително №

300043/20.08.2003г., продължено с решение № РР-754/20.08.2009г., за водоземане от подземни води, издадени от Директора на БДИБР. Водата за питейно – битови нужди ще е бутилирана.

За осъществяване на инвестиционното предложение ще се използва съществуващата пътна инфраструктура, без нужда от промяна и без необходимост от изграждане на нова.

Максималните стойности на гореизложените параметри, отговарят на правилата и нормативите за отделните видове устройствени зони, които са регламентирани в плана за регулация и застрояване, и съответстват на чл. 28 (2) и (5)от Наредба № 7 към ЗУТ.

Основните процеси, свързани с реализирането на дейността, обхващат три основни етапа – проектиране, строителство и експлоатация.

Проектирането на обекта ще бъде съобразено с конкретните теренни условия.

Строителните дейности, свързани с реализацията на инвестиционното предложение, ще бъдат: сградно строителство със сградни ВиК и ел. инсталации, площадкови и външни ВиК и ел. мрежи. Предвижда се изпълнението на стандартни за такъв тип строителство дейности – изкопни, кофражни, армировъчни, бетонови и монтажни. Нарушените площи по време на строителството ще бъдат възстановени. На този етап се очакват най-значителни негативни въздействия върху защитената зона и нейните елементи.

Експлоатацията на обекта е свързана с въздействия, произтичащи главно от увеличаване на човешкото присъствие в зоната и свързаните с това негативни последици върху растителните съобщества, животинските видове и техните местообитания.

Като цяло въздействията на съвкупността от съществуващи обекти и реализация на нови инвестиционни предложения ще се проявява в увеличаване на антропогенния натиск върху зоната. Следва да се отбележи, че растителните и животински съобщества в района около съществуващата птицеферма, автомагистрала „Тракия” и с. Трилистник са подложени на засилено, дългогодишно антропогенно натоварване, което е довело до намаляване консервационната значимост на тази част от защитената зона.

Очакваните въздействия от реализацията на настоящето инвестиционно намерение в комбинация със съществуващите и предстоящите за осъществяване обекти, които могат да окажат значително въздействие върху защитената зона и нейните елементи могат да бъдат преки и косвени.

Преки въздействия:

- *унищожаване на природни местообитания*

С реализацията на инвестиционното предложение няма да се унищожава природно местообитание предмет на опазване в защитената зона. Територията на имот № 73122.20.7 в местността „Селската кория”, землище с. Трилистник, община Марица е определена в кадастралната карта с начин на трайно ползване “нива”. От имота само 250 кв. м. попадат в границите на защитената зона. Към момента площта на имота е заета от тревиста растителност от плевелен и рудерален тип и в границите им липсват природни местообитания, предмет на опазване в защитената зона.

При животинските видове въздействието се очаква да бъде краткотрайно и главно по време на строителството. Поради засиленото антропогенно натоварване в района, на територията на площадката не са установени местообитания и места за размножаване и гнездене на редки, защитени и застрашени от изчезване видове, както и на такива, предмет на опазване в защитената зона. В случай, че бъдат засегнати местообитания на някои от широко разпространените в района видове птици, земноводни, влечуги или бозайници, въздействието ще се отрази като временно безпокойство, смущаване и преместването им в съседните имоти, където екологичните условия на средата са сходни.

Негативното влияние на това въздействие върху видовете може да се сведе до минимум чрез извършване на строителните дейности извън активния размножителен сезон.

- *Фрагментиране на местообитания*

Това въздействие ще възникне по време на строителните дейности. Не се очаква да настъпи фрагментиране на природно местообитание, предмет на опазване в зоната поради липсата на такова в имота предвиден за реализация на инвестиционното предложение.

При животинските видове това въздействие може да възникне при ограждане на имота. Очаква се то да се отрази най-вече на по-бавно подвижните животни, като влечуги, земноводни и пълзящи безгръбначни. При птиците фрагментацията на местообитанията не е в такава степен силно изразена. Освен това се предвижда нискоетажно застрояване, поради което влиянието върху орнитофауната в района ще е незначително.

Косвени въздействия:

- *влошаване качеството на природните местообитания*

Това въздействие е възможно да се появи по време на строителството и експлоатацията, в няколко аспекта – замърсяване с отпадъци, утъпкване на местообитанията и т.н. То може напълно да се избегне при стриктно спазване на законовите изисквания, приетите мерки за предотвратяване на отрицателните последици и отговорно отношение на строителите и ползвателите на обекта. В рамките на строителните дейности се очаква то да

бъде локално, временно и обратимо. Неблагоприятното въздействие върху фауната може да се ограничи като в рамките на площта, предвидена за застрояване се отдели площадка, в която да се събират строителните отпадъци и регулярно да се извозват до сметище за строителни отпадъци, посочено от Община Марица. За предотвратяване увреждането на местообитанията на животинските видове в рамките на площадката и в района, транспортирането на строителните материали и техника ще се извършва само по съществуващите пътища. При експлоатацията на обекта се очаква увеличаване на човешкото присъствие, което може да доведе до прогонване на индивиди. *Това въздействие е слабо вероятно, тъй като площадката се намира в район със засилено дългогодишно антропогенно влияние и реализацията на обекта няма да го увеличи съществено.*

- *Безпокоене на дивите животни*

Това въздействие по време на строителството може да възникне вследствие шумово натоварване при работата на строителната техника и при транспорта. Въздействието е временно и обратимо и може да доведе до временни миграции на някои видове. След приключване на строителството се очаква преустановяване на това въздействие. *Негативното въздействие от него може да се смекчи при извършване на строителството извън активния размножителен период.*

По време на експлоатацията това въздействие се очаква да се намали, но за много видове повишеното присъствие на хора през всички сезони, ще доведе до постоянно и дълготрайно въздействие, като силата му ще зависи от екологичните характеристики и поведенчески особености на видовете. Безпокойството се причинява от т. нар. “шумово замърсяване” – разговорите на хора, шумът от движението на автомобили и т.н. Тъй като обекта ще се реализира в антропогенно натоварен район, животинските видове, които го обитават са привикнали към човешкото присъствие и шума, поради което реализацията на инвестиционното предложение в този аспект няма да окаже съществено негативно въздействие върху фауната. Безпокойство може да причини и т.нар. “светлинно замърсяване”, което е резултат от осветлението на сградите, реклами и т.н. Това въздействие се очаква да окаже въздействие главно върху нощно активните видове. *За намаляване на “светлинното замърсяване” и безпокойството на нощно активните животни се препоръчва осветление с фотоклетки (да се самоизключва когато за определен период от време няма движение на хора и автомобили), а външното осветление на сградите да не се поддържа включено нощем.*

За свеждане до минимум негативното влияние върху защитената зона и нейните елементи при строителството на настоящето инвестиционно предложение няма да се използва друга прилежаща площ от съседни имоти. Предвижда се също така строителството да бъде осъществено в най-кратки срокове и по възможност извън активния вегетативен и размножителен период. Очакваното негативно въздействие върху растителните съобщества,

предмет на опазване в защитената зона се очаква да бъде главно при строително – монтажните работи и транспортните дейности. Точно ще се определят площадките за съхранение на строителни материали, земноизкопни маси и отпадъци, които след завършване на строежа ще се почистят и приведат в първоначалния им вид. *Всички терени извън застроените ще бъдат запазени в максимална степен към сегашното си състояние. Всички строителни и съпътстващи ги дейности ще се извършват само в рамките на строителната площадка, без да се засягат съседни имоти и природни местообитания.*

По време на експлоатацията на обекта не се очаква значително повишаване на негативното влияние върху защитената зона, поради факта, че имота, предмет на разширението на птицефермата пряко граничи с нея и се намира в близост до автомагистрала “Тракия” и в близост до регулационните граници на с. Трилистник. В резултат на засиленото човешко присъствие в района и факта, че на територията на имота липсват природни местообитания, предмет на опазване в защитената зона, като цяло консервационната стойност на района е намалела.

Във връзка с горното може да се направи извода, че реализацията на инвестиционното предложение по време на строителството и експлоатацията няма да окажат значително отрицателно въздействие върху защитената зона. Те няма да доведат до фрагментиране и нарушаване целостта на зоната, тъй като засягат незначителна част от нея – 420 кв.м. или 0,007 % от общата й площ (6169,5 дка).

4. Описание на защитената зона, местообитанията, видовете и целите на опазването им и тяхното отразяване (отчитане) при изготвянето на инвестиционното предложение

Част от ПИ 73122.20.33, в който се намира съществуващата птицеферма и част от поземлен имот №73122.20.7, в който се предвижда да се разшири площадката на птицефермата попадат в границите на защитена зона “Трилистник” (BG 0000289). **Частта от двата имота попадаща в границите на защитената зона е приблизително 420 кв.м.**

Защитената зона е с обща площ 6 169,50 дка. Защитената зона е включена в списъка от защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, приет с Решение на МС №122/07.03.2007 г. До настоящия момент зоната не е обявена със заповед на министъра на околната среда и водите.

- **Описание и характеристика на защитената зона**

Доклад за оценка степента на въздействие на ИП „Разширение и реконструкция на птицеферма за отглеждане на кокошки – носачки (понастоящем 39 950 бр. места) с нови 60 050 бр. места”, с инсталация за интензивно отглеждане на птици по волиерен метод с предмета и целите на опазване на защитените зони

<i>Код</i>	<i>Име</i>	<i>Инт.</i>	<i>Възд.</i>	<i>%</i>
140	Паша	В	0	20
164	Горскостопански сечи	С	0	5
166	Отстраняване на мъртви и загиващи дървета	А	+	10
230	Лов	А	0	40
502	Пътища, автомобилни пътища	А	-	1
507	Мостове, виадукти	В	-	1
511	Електропроводи	С	0	1
512	Тръбопроводи	С	0	1

Защитената зона се намира в Тракийската низина, източно от река Стряма, на север от връх Трилистник. Релеф – равнинен с надморска височина 150 м.; основни скали - пясъчник, почви – чернозем, ливаден чернозем, алувиални и делувиални. Естествена мезофилна широколистна гора в Тракийската низина (предимно *Ulmus minor* и *Quercus robur*, но и *Acer campestre*, *A.tataricum*, *Populus alba*, *Salix alba*), добре защитена от човешко въздействие. Останалата част от сайта, представена от мезофилни треви, е силно повлияна от човешката дейност – паша, оран.

- ***Цели на опазване***

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- ***Предмет на опазване***

ТИПОВЕ МЕСТООБИТАНИЯ от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС

КОД	Пр.	ИМЕ	% Покр. Предст. Отн. площ Прир. ст. Цялост. оц.				
6510		Низинни сенокосни ливади	30	С	В	С	С
91F0		Крайречни смесени гори от <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus Alaevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> покрай големи реки (<i>Ulmion minoris</i>)	16,728	А	С	А	
91M0		Балкано-панонски церово-горунови гори	0,818	С	С	С	С
92A0		Крайречни галерии от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i>	1	А	С	В	В

БОЗАЙНИЦИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

КОД	ИМЕ (на български)	Местна Миграционна Популация	Оценка			
	ИМЕ (на латински) Попул.		Размн. Зимув.Премин.Попул.	Опазв. Изолир.Цял.Оц.	Цял.Оц.	Цял.Оц.
1335	<i>Spermophilus citellus</i> Лалугер	V	С	В	С	А
2635	<i>Vormela peregusna</i> Пъстър пор	P	С	В	С	В

ЗЕМНОВОДНИ И ВЛЕЧУГИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

КОД	ИМЕ (на български)	Местна Миграционна Популация	Оценка			
	ИМЕ (на латински) Цял.Оц.		Попул. Размн. Зимув.Премин.Попул.	Опазв. Изолир.Цял.Оц.	Цял.Оц.	
1188	<i>Bombina bombina</i> Червенкоремна бумка	С	С	А	С	В

Доклад за оценка степента на въздействие на ИП „Разширение и реконструкция на птицеферма за отглеждане на кокошки – носачки (понастоящем 39 950 бр. места) с нови 60 050 бр. места”, с инсталация за интензивно отглеждане на птици по волиерен метод с предмета и целите на опазване на защитените зони

1279	<i>Elaphe quatuorlineata</i> Ивичест смок	P		C	A	C	B
1220	<i>Emys orbicularis</i> Обикновена блатна костенурка	C		C	A	C	B
1219	<i>Testudo graeca</i> Шипобедрена костенурка	P		D			
1217	<i>Testudo hermanni</i> Шипоопашата костенурка	P		D			
1171	<i>Triturus karelinii</i> Голям гребенест тритон	P		C	A	C	B

РИБИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

КОД	ИМЕ (на български)	Местна Попул.	Миграционна Популация				Оценка
	ИМЕ (на латински)		Размн.	Зимув.	Премин.	Опазв. Изолир.Цял.Оц.	
1137	<i>Barbus plebejus</i> Маришка мряна	P		C	B	C	C
1134	<i>Rhodeus sericeus amarus</i> Европейска горчивка	P		D			

БЕЗГРЪБНАЧНИ, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

КОД	ИМЕ (на български)	Местна Попул.	Миграционна Популация				Оценка
	ИМЕ (на латински)		Размн.	Зимув.	Премин.	Опазв. Изолир.Цял.Оц.	
1088	<i>Cerambyx cerdo</i> Обикновен сечко	R		D			
1083	<i>Lucanus cervus</i> Бръмбар рогач	R		C	C	C	C
1089	<i>Morimus funereus</i> Буков сечко	R		D			
1087	<i>Rosalia alpina</i> Алпийска розалиа	R		D			

5. Описание и анализ на степента на въздействие на инвестиционното предложение върху предмета и целите на опазване на защитената зона

а) Описание и анализ на въздействието на Инвестиционното предложение върху типовете природни местообитания и видовете, предмет на опазване в защитената зона

• **Природни местообитания, предмет на опазване в ЗЗ**

Поземлен имот № 73122.20.7, землище на с. Трилистник, община Марица. в който се предвижда да се разшири съществуващата птицеферма е с обща площ 5403 кв.м. В границите на защитената зона попадат 250 кв.м. от този имот. От имот № 73122.20.33, в който се намират сградите на съществуващата птицеферма попадат 170 кв.м.

Съгласно Кадастралната карта за землището на с. Трилистник, имот № 73122.20.7, е с начин на трайно ползване „нива“. В действителност, площта на имота представлява пустееща, неизползваема земеделска земя. Съставът на фитоценозата е силно повлиян от сухият микроклимат и антропогенното въздействие, предвид непосредствената близост действащата птицеферма и АМ “Тракия”. Това е определило и характера на растителността която е заета от тревни съобщества с беден видов състав главно от плевелен и рудерален тип, широко и повсеместно разпространени в страната - троскот (*Cynodon dactylon*), луковична ливадина (*Poa bulbosa*), мишеопашата вулпия (*Vulpia myuris*), боянка (*Erysimum diffusum*), лепка (*Galium aparine*), дългоосилеста овсига (*Bromus sterilis*), врабчови чревца (*Stelaria media*), овчарска торбичка (*Capsella bursa-pastoris*), раннопролетна попова лъжичка (*Thlaspi praesox*), лечебна комунига (*Mellilotus officinalis*), полска детелина, (*Trifolium arvense*), слънцегледа млечка (*Euphorbia helioscopia*), разперена метличина (*Centaurea diffusa*), змийско мляко (*Chelidonium majus*), ветрогон (*Eryngium campestre*), овчарска торбичка (*Capsella bursa-pastoris*), родилна трева (*Cardaria draba*), черен синап (*Brassica nigra*), дива ряпа (*Raphanus raphanistrum*), градско омайниче (*Geum urbanum*), паламида (*Cirsium ligulare*), ливадна тимотейка (*Phleum pratense*), ливадна класица (*Alopecurus pratensis*), ливадна метлица (*Poa pratensis*).

Дървесна и храстова растителност в границите на имота липсва. В района се срещат единични върби (*Salix alba*), бязак (*Sambucus ebulus*), шипка (*Rosa canina*), къпина (*Rubus sp.*), трънка (*Prunus spinosa*). орех (*Juglans regia*), джанка (*Prunus cerasifera*), дива круша (*Pyrus communis*), къпина полска (*Rubus caesius*).

На територията, на която се предвижда да се реализира инвестиционното предложение, няма данни за находища на редки и защитени от Закона за биологичното разнообразие, растителни видове.

Такива не се установиха и при проведените теренни проучвания на площадката.

Оценката на въздействието на инвестиционното предложение върху природните местообитания и видовете, предмет на опазване в защитената зона е извършена на база критериите за оценка степента на въздействие за типовете местообитания и местообитания на видове, съгласно Директива 92/43/ЕЕС. За удобство са диференцирани 4 степени на въздействие:

- *Липсва въздействие – 0;*
- *Слабо въздействие, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки, освен спазване на най-добрите практики при строеж и експлоатация – 1-3;*
- *Средно по степен въздействие, което е необходимо да се отчете в комбинация с други фактори и да се препоръчат мерки за намаляване или премахване - 4-6;*
- *Значително въздействие, което е необходимо да бъде премахнато чрез избор на алтернативи или прилагане на смекчаващи и компенсирани мерки - 7-10.*

Природни местообитания, предмет на опазване в ЗЗ “Трилистник”	Степен на влияние на инвестиционното предложение	Забележка
91E0 * Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Pandion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	0	Природното местообитание не е установено на територията, на която се предвижда да се реализира инвестиционното предложение
6510 Низинни сенокосни ливади	0	Природното местообитание не е установено на територията, на която се предвижда да се реализира инвестиционното предложение
92A0 Крайречни галерии от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i>	0	Природното местообитание не е установено на територията, на която се предвижда да се реализира инвестиционното предложение

Във връзка с горе изложеното, може да се направи извода, че предвид местоположението, характера и мащаба на инвестиционното предложение, не се очаква реализацията му окаже значително отрицателно въздействие върху природните местообитания, предмет на опазване в защитената зона.

- **Описание и анализ на вероятността и степента на въздействие на ИП върху бозайниците, предмет на опазване в защитената зона**

Бозайници, предмет на опазване в ЗЗ "Трилистник"	Степен на влияние на инвестиционното предложение	Забележка
Лалугер (<i>Spermophilus citellus</i>)	0	Обитава открити, необработваеми площи, покрай пътища, жп линии и близо до културни площи. Площадката на ИП не представлява местообитание на вида. С реализацията на ИП не се засягат местообитания на този вид.
Пъстър пор (<i>Vormela peregusna</i>)	0	Разпространен на изолирани места из цялата страна, по-често в Източна (главно Добруджа) и Западна България. Предпочита безлесни пространства, но населява и други местообитания – гори, влажни места, храсталаци. Ловува предимно под земята, където преследва лалугери и хомяци. В района на ИП е малко вероятно да бъде открит. Местообитанията на вида не се засягат от реализацията на ИП.

Във връзка с горе изложеното, може да се направи извода, че предвид местоположението, характера и мащаба на инвестиционното предложение, не се очаква реализацията му окаже значително отрицателно въздействие върху видовете бозайници, предмет на опазване в защитената зона.

- Описание и анализ на вероятността и степента на въздействие на ИП върху земноводните и влечугите, предмет на опазване в защитената зона

Земноводни и влечуги, предмет на опазване в 33 "Трилистник"	Степен на влияние на инвестиционното предложение	Забележка
Червенокоремна бумка (<i>Bombina bombina</i>)	0	Широко разпространена в планините до към 2100 м.н.в. Обитава локви и други застояли води, разливи на чешми. На територията на инвестиционното предложение няма подходящи условия за съществуването на вида. Инвестиционното предложение не засяга местообитания на вида.
<i>Emys orbicularis</i> Ивичест смок	0	Видът обитава предимно гористи места, скални струпвания и други терени със силно развит микрорелеф. Ивичестият смок се среща в Струмската долина и ниските части на околните планини, южно от северния край на Кресненското дефиле, до около 600 м н.в. Реализацията на инвестиционното предложение не се очаква да окаже въздействие върху популацията на вида в защитената зона.
Обикновена блатна костенурка (<i>Emys orbicularis</i>)	0	Среща се из цялата страна обикновено до 600-700 м.н.в., рядко по-високо. Обитава най-вече застояли води, блата, рибарници, напоителни канали, язовири. На територията на инвестиционното предложение няма подходящи условия за съществуването на вида. Инвестиционното предложение не засяга местообитания на вида.
Шипобедрена костенурка (<i>Testudo graeca</i>)	0	Среща се почти из цялата страна, в планините до 1100 м.н.в. Обитава най-често карстови терени, сухи и припечни места. Инвестиционното предложение не засяга местообитания на вида.
Шипоопашата костенурка	0	Среща се почти из цялата страна, в планините до 1100 м.н.в. Обитава най-често карстови терени, сухи и припечни

(<i>Testudo hermanni</i>)		места. Инвестиционното предложение не засяга местообитания на вида.
Голям гребенест тритон (<i>Triturus karelinii</i>)	0	Среща се из цялата страна в планините до към 1450 м.н.в. Обитава блата, езера и др. стоящи водоеми. Към средата на юни напуска водата и до късно през есента прекарва на сушата. На територията на инвестиционното предложение няма подходящи условия за съществуването на вида. Инвестиционното предложение не засяга местообитания на вида.

Във връзка с горе изложеното, може да се направи извода, че предвид местоположението, характера и мащаба на инвестиционното предложение, не се очаква реализацията му окаже значително отрицателно въздействие върху видовете земноводни и влечуги, предмет на опазване в защитената зона.

- **Описание и анализ на вероятността и степента на въздействие на ИП върху безгръбначните видове, предмет на опазване в защитената зона**

Безгръбначни, предмет на опазване в "Трилистник"	Степен на влияние на инвестиционното предложение	Забележка
Обикновен сечко (<i>Cerambyx cerdo</i>)	0	Ларвите се развиват в дървесината на мъртвите дървета, в почвата, под кората и в стеблата на тревисти растения. Имагото най-често огризва листата или млада кора на клончетата. Площадката на инвестиционното предложение не представлява местообитание на вида.
Бръмбар рогач (<i>Lucanus cervus</i>)	0	Най-едрият български бръмбар – достига дължина до 8 см. Среща се в дъбови гори. Специфичните екологични особености на разглеждания участък, изключват

		възможността за неговата поява. Районът на инвестиционното предложение не представлява местообитание на вида.
Буков сечко (<i>Morimus funereus</i>)	0	Достига дължина до 40 см. Среща се в стъблата на бука. Ларвата се развива в мъртвата дървесина. Инвестиционното предложение не засяга местообитания и хранителна база на вида Специфичните екологични особености на разглеждания участък, изключват възможността за неговата поява. Районът на инвестиционното предложение не представлява местообитание на вида.
*Алпийска розалия (<i>Rosalia alpina</i>)	0	Всеядно животно, среща се по широколистните дървета. Предпочита най-вече брези, но също и брястове, габъри, липи, кестени. На територията на имота липсва дървесна растителност. Инвестиционното предложение не засяга местообитания и хранителна база на вида.

Във връзка с горе изложеното, може да се направи извода, че предвид местоположението, характера и мащаба на инвестиционното предложение, не се очаква реализацията му окаже значително отрицателно въздействие върху безгръбначните видове, предмет на опазване в защитената зона.

- **Описание и анализ на вероятността и степента на въздействие на ИП върху видовете риби, предмет на опазване в защитената зона.**

На територията на имота, в които се предвижда да се реализира разширението на птицефермата и в непосредствена близост до него няма водни обекти, представляващи местообитания на видовете риби предмет на опазване в защитената зона, поради което не се очаква реализацията на инвестиционното предложение да окаже въздействие върху популациите им.

б) Описание и анализ на въздействието на Инвестиционното предложение върху целостта на защитената зона (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени и др.), с оглед на нейната структура, функции и природозащитни цели, както по време на реализацията, така и при експлоатацията на Инвестиционното предложение

- **Загуба на местообитания**

Инвестиционното предложение «Разширение и реконструкция на птицеферма за отглеждане на кокошки – носачки» ще се реализира в УПИ 20.33 (ПИ 73122.20.33) и поземлен имот №73122.20.7/, с обща площ 16,693 дка, в местност „Селската кория“, землището на с. Трилистник. Съществуващата, действаща към момента площадка е разположена в УПИ 20.33, с площ 11,598 дка. Разширението ще се извърши в ПИ 73122.20.7, с площ 5,403 дка.

Част от ПИ 73122.20.33, в който се намира съществуващата птицеферма и част от поземлен имот №73122.20.7, в който се предвижда се разшири площадката на птицефермата попадат в границите на защитена зона “Трилистник” (BG 0000289), част от Националната екологична мрежа. **Частта от двата имота попадаща в границите на защитената зона е приблизително 420 кв.м. (около 170 кв.м. от ПИ 73122.20.33 и около 250 кв.м. от ПИ 73122.20.7).**

От изложеното по-горе става ясно, че площта с която ще се разшири съществуващата птицеферма представлява площта на имот № 73100.20.7, с обща площ 5403 кв.м., от които в границите на 33 попадат около 250 кв.м.

Засегнатата територия представлява 0,007 % от общата площ на защитена зона “Трилистник”.

Площта на УПИ 20.33 – ПИ 73122.20.33 съгласно КК е с начин на трайно ползване „за животновъдна ферма“. В границите на имота се намира съществуващата птицеферма и има изградени пет броя стопански сгради. Това представлява урбанизирана територия. Въпреки че част от нея – 170 кв.м. попада в границите на защитената зона, на територията ѝ липсват природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в зоната.

Площта на ПИ 73122.20.7, в който ще се разшири птицефермата е с начин на трайно ползване „нива“. От имота – 250 кв.м. попадат в границите на защитената зона. Територията му е заета от тревиста растителност от плевелен и рудерален тип и в него липсват природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в зоната. Малката площ, която ще се засегне при реализацията на инвестиционното предложение, както

и липсата в имота на природни местообитания, предмет на опазване в зоната, определя, че като цяло неблагоприятното въздействие върху него ще е пренебрежимо малко.

С оглед съобразяване на структурата, функциите и природозащитните цели в защитената зона, се предвижда реализацията на инвестиционното предложение да се осъществи краткосрочно, което би гарантирало незначително въздействие върху нея.

От реализацията на инвестиционното предложение не се очаква да бъдат засегнати местообитания на консервационно значими видове, предмет на опазване в зоната.

По отношение на ихтиофауната, инвестиционното предложение няма да окаже въздействие, тъй като територията на имотите в които се предвижда да се реализира инвестиционното предложение и в непосредствена близост до тях няма водни обекти, представляващи местообитания на видовете риби предмет на опазване в защитената зона.

Предвид минималната площ, местоположение и характер на инвестиционното предложение, не се очаква реализацията му да доведе до загуба на площ на местообитания на видовете безгръбначни, предмет на опазване в защитената зона.

- **Фрагментация**

Поради малката площ предвидена за ново застрояване – 5408 кв.м., и незначителната част от двата имота попадаща в периферията на защитената зона – само около 420 кв.м. или 0,007 %, близостта до регулационните граници на с. Трилистник и до автомагистрала “Тракия”, **не се очаква че инвестиционното предложение ще доведе до фрагментация на защитената зона.**

- **Безпокойство на видовете**

Очаква се повишаване на безпокойството за част от видовете в Натура зоната. Това в известна степен има отношение към намаляване на биокоридорните функции на зоната, но конкретно за разглеждания терен, това не представлява съществен риск, тъй като той е разположен в район с дългогодишно засилено антропогенно натоварване, на който са подложени животинските видове. Видовете, които избягват човешко присъствие са се оттеглили в подходящи местообитания във вътрешността на зоната и присъствието им в района на инвестиционното предложение е инцидентно събитие, а за останалите видове, които обитават района, реализацията на инвестиционното предложение няма да доведе значително увеличаване на безпокойството. Очаква се това въздействие да се прояви главно по време на строителството, но то ще се отрази като временно безпокойство, смущаване и

преместването им в съседните имоти, където екологичните условия на средата са сходни.

- **Нарушаване на видовия състав**

Вероятността от нарушаване на видовия състав, е свързана основно с инвазия на синантропни и рудерални видове, които са по-устойчиви на антропогенен натиск. В резултат от необмислено извършена рекултивация и озеленяване има опасност територията да бъде заета от агресивни инвазивни видове. Все пак тази вероятност е малка, тъй като биотопа има специфични абиотични характеристики, които не позволяват развитието на нехарактерни за тези условия видове. За пълното елиминиране на този риск се предлага като смекчаваща мярка – озеленяването да се извърши с характерни за района местни дървесни и храстови видове.

По отношение на животинските видове, предмет на опазване в защитената зона не се очаква нарушаване на видовия състав, тъй като поради засиленото антропогенно натоварване в района, на територията на площадката и в близост, не са установени местобитания и места за размножаване и гнездене на редки, защитени и застрашени от изчезване видове. Реализацията няма да доведе до значителна смъртност на индивиди, които да нарушат видовия състав на популациите или до нарушаване места за хранене и размножаване.

- **Химически промени**

Не се очакват значими химични промени в резултат от реализацията на инвестиционното намерение. Инвестиционното предложение не е свързано с производствена дейност, водещи до замърсяване с компонентите на околната среда. Основна потенциална причина за това въздействие би било създаването на нерегламентирани сметища около обекта в резултат от недобросъвестно ползване, или инцидентно изпускане на непречистени или недобре пречистени отпадъчни води. При спазване на изискванията на нормативната уредба по отношение на управлението на отпадъците и водите, няма да настъпят рискове за биоразнообразието в разглеждания район, в резултат от химическо замърсяване.

- **Хидроложки промени**

В резултат от реализацията на инвестиционното предложение не се очаква да настъпят хидроложки промени в района. Битово – фекалните отпадни води ще се отвеждат към изградена водоплътна изгребна яма, с

Доклад за оценка степента на въздействие на ИП „Разширение и реконструкция на птицеферма за отглеждане на кокошки – носачки (понастоящем 39 950 бр. места) с нови 60 050 бр. места“, с инсталация за интензивно отглеждане на птици по волиерен метод с предмета и целите на опазване на защитените зони

капацитет 25 м³.

Производствени отпадни води не се образуват от дейността на птицефермата. Отглеждането на кокошките – носачки е сух процес. Единствено при завършване на цикъла и подготовката на халето за новата партида /веднъж на около 14 месеца/ се извършва хигиенизиране, включващо:

1. почистване – сухо и мокро /измиване/;
2. дезинфекциране – топлинно и химично.

Отпадъчни води се отделят при измиването. Те съдържат незначителни остатъци от торова маса и се събират в изградената водоплътна изгребна яма.

Евентуални промени в хидроложкия режим може да възникнат при заустването на отпадъчни води от дейността на обекта. Конкретните параметри на това въздействие могат да се определят във фаза работно проектиране, когато ще се изясни количеството на заустваните води. Съгласно предварителните разчети, това допълнително количество вода, което ще се заусти в участъка, няма да доведе до драстични промени в хидрологичният режим на територията.

- **Геоложки промени**

Геоложките промени са незначителни, тъй като се предвижда единствено изкопни дейности за основите на сградите. Няма да се изгражда ново обслужващо шосе, тъй като ще се ползват съществуващите пътища.

Във връзка с описаното по-горе, може да се направи извода, че реализацията и експлоатацията на инвестиционното предложение няма да окажат значително отрицателно въздействие върху целостта на защитената зона с оглед на нейната структура, функции и природозащитни цели.

6. Предложения за смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от реализацията на инвестиционното предложение върху защитената зона и определяне на степента им на въздействие върху предмета на опазване на защитените зони в резултат на прилагането на предложените смекчаващи мерки

За свеждане до минимум и предотвратяване на негативните въздействия от реализацията на обекта върху защитената зона и предмета на опазване в нея, се предвиждат следните смекчаващи мерки:

1. Строителството да се извърши извън активния размножителен период – 01.04. ÷ 30.06.

Очакван ефект: Намаляване безпокойството на животинските видове.

2. Да не се извършва засаждане на чужди и неприсъщи за района растителни видове.

Очакван ефект: Запазване естествения характер на природните местообитания, предмет на опазване в защитената зона, недопускане навлизане на инвазивни и чужди видове.

3. Външното осветлението на сградите да бъде с фотоклетки (да се самоизключва когато за определен период от време няма движение на хора и автомобили) и да не се поддържа включено нощем.

Очакван ефект: Намаляване безпокойството на нощно активните видове.

4. По време на строителството да не се допуска замърсяване с отпадъци или увреждане по друг начин на площи извън, предвидени за изграждане на обекта.

Очакван ефект: Запазване на природните местообитания, предмет на опазване в защитената зона.

5. Движението на моторни превозни средства следва да се регламентира и контролира строго в рамките на съществуващите пътища. Да не се допуска движение на техника извън пътищата.

Очакван ефект: Съхраняване на съществуващите местообитания.

6. Строителните отпадъци да се събират на площадка в рамките на площта, предвидена за застрояване и периодично да се извозват.

Очакван ефект: Запазване на природните местообитания, предмет на опазване в защитената зона от замърсяване и увреждане.

7. Разглеждане на алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху защитената зона, включително нулева алтернатива

- **Алтернатива за местоположение**

Имотите, в които се предвижда да се реализира инвестиционното предложение са собственост на възложителя „ВЕЛДИ-1” ООД. По смисъла на т.20 от допълнителните разпоредби на Закона за опазване на околната среда, **„Възложител на инвестиционно предложение е обществен орган, юридическо или физическо лице, което по реда на специален закон,**

нормативен или административен акт има права да инициира или да кандидатства за одобряване на инвестиционно предложение”.

В този смисъл възложителят няма право да бъде възложител на инвестиционно предложение за друг имот, който не е собственост на дружеството.

- **Алтернатива по отношение на водоснабдяването и пречистването на отпадъчните води**

По отношение на снабдяване на обекта с вода алтернативите са лимитирани. Водозахранването ще се осъществи от съществуващ собствен водоизточник. Алтернативите за пречистване на отпадните води са сведени само до две:

- Изграждане на водопълтен септичен резервоар и неговото редовно обслужване със специализирана техника, респективно транспортиране на отпадните води до най-близката ПСОВ.
- Изграждане на ЛПСОВ с подходящ капацитет.

Към настоящият момент битово – фекалните отпадъчни води на съществуващата птицеферма се отвеждат към изградена водопълтна изгребна яма, с капацитет 25 м³.

Производствени отпадъчни води не се образуват от дейността на птицефермата. Отглеждането на кокошките – носачки е сух процес. Единствено при завършване на цикъла и подготовката на халето за новата партида /веднъж на около 14 месеца/ се извършва хигиенизиране, включващо:почистване – сухо и мокро /измиване/ и дезинфекциране – топлинно и химично. Отпадъчни води се отделят при измиването. Те съдържат незначителни остатъци от торова маса и се събират в изградената водопълтна изгребна яма.

Във връзка с горе описаното като подходяща може да се счита досега действащия начин за пречистване на отпадъчните води чрез водопълтна изгребна яма.

- **Алтернатива по отношение на периода на изпълнение на строителството**

За предотвратяване на евентуалните неблагоприятни въздействия върху защитената зона и нейните елементи се препоръчва алтернативен период на изпълнение (извън активния размножителен период) в съчетание със смекчаващите мерки, описани в т.6.

- **Атернативи по отношение на параметрите на инвестиционното предложение.**

Алтернатива 1:

Параметри на ИП „Разширение и реконструкция на птицеферма за отглеждане на кокошки-носачки”	Въздействие върху защитената зона
Високоетажно застрояване	Значително отрицателно въздействие, изразяващо се голяма промяна на естествения ландшафт. Негативно въздействие върху орнитофауната и летящата бозайна фауна изразяващо се в смъртност на индивиди и фрагментиране на местообитания.
Озеленяване на незастроена площ от имота с нехарактерни за района растителни видове	Риск от внасяне на чужди и инвазивни видове. Значителна промяна на естествения ландшафт. Увеличаване загубата на местообитания на животински видове
Монтиране на нощно осветление на сградите	Значително безпокойство на нощно активните видове

Алтернатива 2:

Параметри на ИП „Разширение и реконструкция на птицеферма за отглеждане на кокошки-носачки”	Въздействие върху защитената зона
Нискоетажно застрояване	Свеждане до минимум въздействието върху ЗЗ, незначителна промяна на естествения ландшафт; Незначително въздействие върху орнитофауната и летящата бозайна фауна; Ненарушаване на видовия

	състав, вследствие смърт на индивиди; Не се очаква фрагментиране на местообитания и миграционни коридори на орнитофауната и летящата бозайна фауна.
Озеленяване на незастроена площ от имота с характерни за района растителни видове	Минимален риск от внасяне на чужди и инвазивни видове в ЗЗ; Незначителна промяна на естествения ландшафт. Свеждане до минимум загубата на местообитания на животински видове
Липса на нощно осветление на сградите	Предотвратяване безпокойството на нощно активните видове

При анализиране на двете алтернативи на параметри на ИП, става ясно че при Алтернатива 2, параметрите на ИП ще сведат до минимум негативното въздействие върху защитената зона и нейните елементи, поради което препоръчваме на възложителите нейното изпълнение.

Извод: При изпълнение на Алтернатива 2, както и на препоръчаните по-горе алтернативи по отношение на водоснабдяване и пречистване на отпадъчните води и периода на изпълнение на строителството, реализацията на инвестиционното предложение няма да окаже значително отрицателно въздействие върху защитена зона “Трилистник” и нейните елементи.

- **Нулева алтернатива:**

Според т. 8 на допълнителните разпоредби на Наредбата за оценка на съвместимостта на планове и програми с целите на опазване на защитените зони “нулевата алтернатива” е *описание на настоящото състояние и последиците от него в случаите когато инвестиционните намерения, които се прилагат не могат да бъдат осъществени*. Нулевата алтернатива е съвместима с целите на опазване на защитената зона. Тя може да бъде изпълнена от гледна точка на целите на опазване на защитената зона и прилагане на действащите Закон за биологичното разнообразие, Директива 79/409/ЕИО и Директива 92/43/ЕИО.

От описаното по-горе в доклада става ясно, че при спазване на смекчаващите мерки и препоръчаните алтернативи, реализацията на инвестиционното предложение не се очаква да окаже значително отрицателно въздействие върху защитената зона и нейните елементи и следователно е съвместима с целите на опазване в зоната, ето защо за ИП „Разширение и реконструкция на птицеферма за отглеждане на кокошки-носачки” не се препоръчва изпълнение на нулева алтернатива.

8. Картен материал с местоположението на всички елементи на инвестиционното предложение спрямо защитената зона и нейните елементи

- Скица на поземлени имоти №73122.20.7 и №73122.20.33 , местност „Селската кория”, землище на с. Трилистник, община Марица;
- Карта на защитена зона ”Трилистник” с означено местоположение на имота спрямо защитената зона;

9. Заключение за вида и степента на отрицателно въздействие

- **Степен на въздействие върху целостта на защитената зона**

Част от ПИ 73122.20.33, в който се намира съществуващата птицеферма и част от поземлен имот №73122.20.7, в който се предвижда се разшири площадката на птицефермата попадат в границите на защитена зона “Трилистник” (BG 0000289), част от Националната екологична мрежа. **Частта от двата имота попадаща в границите на защитената зона е приблизително 420 кв.м. (около 170 кв.м. от ПИ 73122.20.33 и около 250 кв.м. от ПИ 73122.20.7).**

Засегнатата територия представлява 0,007 % от общата площ на защитена зона “Трилистник”.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Реализацията на инвестиционното предложение няма да окаже значително отрицателно въздействие върху целостта на защитената зона.

- **Степен на въздействие върху природни местообитания и местообитания и популации на видовете, предмет на опазване на защитената зона**

Площта на УПИ 20.33 – ПИ 73122.20.33 съгласно КК е с начин на трайно ползване „за животновъдна ферма”. В границите на имота се намира

съществуващата птицеферма и има изградени пет броя стопански сгради. Това представлява урбанизирана територия. Въпреки че част от нея – 170 кв.м. попада в границите на защитената зона, на територията ѝ липсват природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в зоната.

Площта на ПИ 73122.20.7, в който ще се разшири птицефермата е с начин на трайно ползване „нива”. От общата площ на имота само 250 кв.м. попадат в границите на защитената зона. Територията му е заета от тревиста растителност от плевелен и рудерален тип и в него липсват природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в зоната. Незначителната площ, която ще се засегне при реализацията на инвестиционното предложение, както и липсата в имота на природни местообитания, предмет на опазване в зоната, определя, че като цяло неблагоприятното въздействие върху него ще е пренебрежимо малко.

От реализацията на инвестиционното предложение не се засягат консервационно значими природни местообитания и местообитания на целеви видове, предмет на опазване в защитената зона. Разглежданият район е силно антропогенно натоварен, намиращ се в непосредствена близост до автомагистрала “Тракия” и населеното място. При изпълнение на смекчаващите мерки, не се очаква реализацията на инвестиционното предложение да доведе до унищожаване на индивиди от опазваните в зоната консервационно значими видове, респективно няма да доведе до намаляване числеността на техните популации.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: *Предвид местоположението, характера и мащаба на обекта в резултат от реализацията му, не се очаква значителна загуба, увреждане или фрагментация на природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в защитената зона, както и нарушаване на структурата и функциите на популациите им, поради което реализиране на инвестиционното предложение няма вероятност да доведе до намаляване на благоприятния им природозащитен статус.*

Във връзка с горните заключения може да се обобщи, че: ИП „Разширение и реконструкция на птицеферма за отглеждане на кокошки – носачки (понастоящем 39 950 бр. места) с нови 60 050 бр. места “УПИ 20.36 – птицеферма /стар УПИ 20.33 и поземлен имот №73122.20.7/, местност „Селската кория“, землището на с. Трилистник, общ. Марица, обл. Пловдив, **е СЪВМЕСТИМО с предмета и целите на опазване на защитена зона „Трилистник”.** Въздействието от инвестиционното предложение може да се оцени като незначително. То няма да доведе до фрагментиране и нарушаване целостта на зоната, тъй като засяга съвсем минимална част от периферните ѝ площт– 0,007 %.

При изпълнение на Алтернатива 2, както и на препоръчаните в т.7 алтернативи по отношение на водоснабдяване и пречистване на отпадъчните води и периода на изпълнение на строителството реализацията на инвестиционното предложение ще се сведат до минимум негативните въздействия върху защитена зона „Трилистник” и ще се запази благоприятния консервационен статус на видовете и местообитанията, предмет на опазване в нея.

- **Заключение за вида и степента на кумулативното въздействие от реализацията на ИП в съчетание с други планове, програми, проекти и ИП, в границите на защитената зона**

Общата площ на всички постъпили в границите на защитената зона 15 бр. инвестиционни предложения, планове, програми и проекти е 318,833 дка. От тях 257,649 дка са площи от две горскостопански програми, попадащи в границите на защитената зона, процедурани по реда на ЗБР и Наредбата по ОС. За тези площи не се предвижда промяна предназначението и начина на трайно ползване на земята, не са свързани със строителство, дейности и технологии водещи до загуба на площи от защитената зона и/или до унищожаване и увреждане на хабитати и видове, предмета на опазване в зоната. Следователно сумарният процент загуба на площи от защитена зона „Трилистник” в резултат на всички съществуващи и предстоящи за реализиране инвестиционни предложения, планове и програми на територията на РИОСВ – Пловдив, без площта на имотите, предмет на двете горскостопански програми е 61,184 дка, което представлява 0,99 % от общата площ на зоната.

Извод: Сумарният процент загуба на площи от защитена зона „Трилистник” в резултат на всички съществуващи и предстоящи за реализиране инвестиционни предложения, планове и програми на територията на РИОСВ – Пловдив, е 0,99 % от общата площ на зоната.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Реализацията на инвестиционното предложение в съчетание с другите планове, програми, проекти и инвестиционни предложения няма да окаже значително кумулативно въздействие върху защитената зона и нейните елементи. Не се очаква намаляване на благоприятния природозащитен статус на видовете и местообитанията, предмет на опазване в зоната.

10. Наличие на обстоятелства по чл. 33 ЗБР, включително доказателства за това, и предложение за конкретни компенсиращи мерки по чл. 34 ЗБР - когато заключението по т. 9 е, че предметът на опазване на съответната защитена зона ще бъде значително увреден от реализирането и експлоатацията на инвестиционното предложение и че не е налице друго алтернативно решение

Поради минималната площ, местоположението и характера на инвестиционното предложение, при изпълнение на алтернатива 2, заложените параметри в ПУП ПРЗ и при спазване на препоръките в настоящата оценка, въздействието от реализирането на инвестиционно предложение: „Разширение и реконструкция на птицеферма за отглеждане на кокошки-носачки”, област Пловдив върху защитена зона “Трилистник” се очаква да бъде незначително. Не се очаква реализацията на инвестиционното предложение да доведе до значително увреждане на предмета на опазване в защитената зона и до нарушаване на природозащитните ѝ цели.

Поради това не е необходимо да се разглеждат изключения по чл. 33 (1) от Закона за биологичното разнообразие и да се посочват компенсиращи мерки по чл. 34 от същия закон.

11. Информация за използваните методи на изследване включително времетраене и период на полеви проучвания, методи за прогноза и оценка на въздействието, източници на информация, трудности при събиране на необходимата информация

За изготвянето на доклада са извършени теренни проучвания на територията, предмет на инвестиционното предложение и района около нея. Теренните проучвания са извършвани в периода май-септември 2014 год. и декември 2014 – юли 2015 г.

За основа на фитоценологичните описания е използвана комбинираната скала за обилие и покритие на Браун-Бланке (Braun-Blanquet, 1965) и стандартен формуляр. Теренните проучвания на растителността се извърши по метода на пробните площи.

За определяне представителността на природните местообитания в площадката на проекта е използвано Ръководство за определяне на местообитания от Европейска значимост в България (2005).

При описанието и оценката на хабитатите и видове са приложени критериите описани в Ръководството за оценка на благоприятното природозащитно състояние на типовете природни местообитания и видовете по НАТУРА 2000 в България (2009) Консервационната стойност на хабитатите е съгласно Закона за биологичното разнообразие (2002), респ. съгласно Директива 92/43/ЕЕС.

Прогнозите и оценките на въздействието са извършени въз основа на многогодишния практически опит, натрупан при проучването на природните местообитания, мониторинга на влажни зони, защитените територии, на редки, застрашени и защитени видове растения и животни в цялата страна. Прогнозната оценка е на базата на информацията за степента на засягане в проценти на съответните биологични видове, растителни съобщества и хабитати в района на проучването.

По отношение на фауната са използвани приетите орнитологични и териологични методи. За оценка и прогноза на въздействието върху компонентите на природната среда са използвани главно методиките описани в "Справочник на съществуващите методи за оценка и прогноза на въздействието върху околната среда", издание на МОСВ, 1997 год. Взети са пред вид и методическите указания в „Оценка на планове и проекти значително засягащи НАТУРА 2000 места, Методическо ръководство по разпоредбите на чл. 6 (3) и чл. (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО". При проучването на целевата фауна и при проучванията бе обходена трансектно цялата територия, освен теренните данни, използвани бяха литературни данни, данни от наблюдения на местни хора, както и метода на биологичната екстрапулация.

• Използвана литература

- Бондев, И. 1991. Растителността на България. Карта в М=1: 600 000 с обяснителен текст. Унив. Изд. "Кл. Охридски".София.
- Делипавлов, Д., М. Попова, И. Ковачев, Д. Терзийски, И. Чешмеджиев, Д. Граматиков. 1992. Определител на растенията в България. Земиздат, София, 499.
- Попов В., Седефчев А., 2003 г. Определител на бозайниците в България. Геософт ЕООД, София
- Бисерков, В.(Редактор), 2007. Определител на земноводните и влечугите в България. София, Зелени Балкани
- Стери П., Флег Дж., 1999, Фотографски определител на птиците в Европа, ИК "Гея-Либрис", София
- Директива 79/409/ЕЕС на Съвета за опазване на дивите птици – Directive 92/43/ЕЕС on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora. - OJ L 206, 22.7.1992, 7–50.
- Директива 92/43/ЕЕС на Съвет за съхранение на природните местообитания и на дивата флора и фауна - Directive 79/409/ЕЕС on the conservation of wild birds. - OJ No L 103, 25.4.1979, 1.
- Закон за биологичното разнообразие. 2002. – Д.В., бр.77.
- Закон за защитените територии. 1998. – Д.В., бр.133.

- Закон за опазване на околната среда. 2002 - Д.В., бр.91.
- Петров, С. 1975. Определител на мъховете в България. БАН. София, 535.
- Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България. 2005. Световен фонд за дивата природа, Дунавско – Карпатска програма и федерация “Зелени Балкани”, Кавръкова В., Д. Димова, М. Димитров, Р. Цонев, Т. Белев (Ред.). Геософт ЕООД. София, 129.
- Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони. 2007. – Д.В., бр. 73.
- “Натура 2000” стандартен формуляр за Защитена Зона “Трилистник”.
- Braun-Blanquet, J. 1965. Plant sociology, New York, 439.
- Наръчник за НАТУРА 2000 в България. БДЗП, Природозащитна поредица Книга 5. Костадинова И., М. Михайлов (съст.) БДЗП София 2002 г.
- Оценка на планове и проекти значително засягащи НАТУРА 2000 места – методическо ръководство по разпоредбите на чл. 6(3) и (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО, ноември 2001 г.

12. Опис на документите по чл. 9, ал. 2 и 3

За експерта по природни местообитания от Приложение №1 на ЗБР и по опазване на животински видове от Приложение №2 на ЗБР и техните местообитания:

- Копие от Диплома за завършено висше образование, с образователно-квалификационна степен “магистър”;
- Документи, удостоверяващи стаж по специалността и опит при извършване на експертна дейност, съгласно чл. 9 ал. 1 т. 2 и т. 3 от Наредбата.
- Декларация, съгласно чл. 9 ал. 3 от Наредбата.

ПРИЛОЖЕНИЯ

